

خروج

نمی‌دانم از این یکدست‌سازی چه خبری دیدند که دست برنمی‌دارند؟ آیا دولت یکدست و مجلس مطیع، مشکلات کشور را حل کرد؟ چرا هنوز متوجه نشده‌اند که مشکلات کشور را باید با مشارکت و همت همه جامعه و همه نهادهای مدنی حل کنند و دولت دیگر به تنهایی توان حل بحران‌ها را ندارد؟

اگر هیئت‌رئیس‌ه انتخاب‌شده در اتاق ایران را خوش نمی‌دارید، اشکالی ندارد تحملشان کنید اما با ابطال انتخابات به بهانه‌هایی که همه می‌دانند بهانه است و محصل قانونی و مستند محکمه‌پسندی ندارد، نگذارید اکثریت فعالان اقتصادی، که نمایندگانشان با رأیی بسیار قاطع این هیئت‌رئیس‌ه را انتخاب کرده‌اند، رای‌شان بی حرمت شود.

ابطال انتخابات اتاق ایران، برای بخش خصوصی نشانه‌ای خواهد بود از آغاز حرکت دولت برای شکستن و کنترل‌کردن آخرین، بزرگ‌ترین، قانونی‌ترین، فراگیرترین و تاریخی‌ترین نهاد اقتصادی کشور یعنی اتاق بازرگانی. چنین ابطالی به همراه دیگر مداخلات اخیر در سایر نهادهای بخش خصوصی (مانند اتاق اصناف ایران) این پیام را دارد که دیگر راهی برای اعتراض هم باقی نخواهد ماند و لاجرم بخشی از فعالان اقتصادی را در مسیر خروج قرار خواهد داد و زمینه را برای «تصمیم به خروج از بازی به هر قیمتی» در بخش بزرگی از بخش خصوصی، آماده می‌کند.

در حوزه اجتماعی و سیاسی، در زمان انتخابات ۸۸ جامعه ایران هنوز در مرحله اعتراض به نظام سیاسی بود اما در حوادث اخیر بخش بزرگی از جامعه ایران از مرحله اعتراض وارد مرحله خروج شد.

اما در حوزه اقتصادی، بخش خصوصی هنوز در مرحله اعتراض است؛ کاری نکنید که این بخش نیز کاملا ناامید و وارد مرحله خروج شود. اگر تب خروج در اقتصاد درگیرد ما با فروپاشی هم‌زمان اقتصاد و سیاست روبه‌رو می‌شویم؛ در این صورت حتی تأمین نیازهای ضروری زندگی مردم نیز ناممکن می‌شود. اگر فروپاشی اقتصاد بیش از فروپاشی سیاست شروع شود، فروپاشی سیاست، هم سریع می‌شود و هم بسیار ویرانگر خواهد بود.

در انتهای این یادداشت بگذارید تا واقعه‌ای عبرت‌انگیز را تعریف کنم. اردوغان امروز را نبینید. او مثل رضاشاه عمل کرد، در ابتدای حکومتش گل کاشت و مرزها را در همه حوزه‌های اقتصاد و سیاست شکست و جلو برد ولی در نیمه دوم حکومتش گرفتار جنون عظمت شد و به آن روند پویا آسیب زد. اما اردوغان اولیچه چه کرد؟ این روایتی است که من با یک واسطه، از یک سرمایه‌دار طرازاول ترک (یکی از مالکان هولدینگ کوچ، به‌عنوان بزرگ‌ترین هولدینگ صنعتی و خدماتی ترکیه)، نقل می‌کنم. او برای یک صنعتگر ایرانی حوزه فولاد تعریف کرده بود که:

«من در اولین انتخابات، از قیب اردوغان حمایت کردم. خیلی هم برای پیروزی او پول خرج کردم اما نهایتاً اردوغان برنده شد. در روزهای پس از انتخابات، شب‌ها خواب نداشتم. می‌گفتم همین که اردوغان با به کاخ نخست‌وزیری بگذارد، اولین کاری که خواهد کرد این است که به من پیام خواهد داد که «جمع کن و از این کشور برو». از قضا در همان هفته اولی که اردوغان وارد کاخ نخست‌وزیری شد، از دفترش با من تماس گرفتند و گفتند فلان روز فلان ساعت برای شما ۱۵ دقیقه وقت گذاشته‌ایم که با آقای نخست‌وزیر دیدار داشته باشید. پیش خود گفتم تمام شد، در یک ربع ساعت می‌خواهد به من اولتیماتومش را بدهد و این پایان من در ترکیه خواهد بود. در روز موعود، نیم ساعت پیش از زمان ملاقات، در دفتر نخست‌وزیر بودم. قلمم داشت از سینه بیرون می‌زد. اردوغان سر ساعت وارد شد. چند دقیقه خوش‌ویش کردم. بعد گفت فرصت ندارم کوتاه می‌گویم؛ یک هفته فرصت داری تا برنامه‌ات را به من بدهی. بگو چه لازم داری که تا سال آینده سود بنگاه‌های اقتصادی‌ات دو برابر شود؟ من گیج شده بودم. دارد سربه‌سرم می‌گذارد؟ کلکی در کار است؟ نمی‌فهمیدم. گفتم قربان متوجه منظورتان نمی‌شوم. گفت: تو در کارخانه‌هایت ۴۰ هزار کارگر داری. بگو دولت چه کمکی می‌تواند بکند که تا سال آینده فعالیت‌های تو دو برابر شود. در این صورت من مطمئن خواهم شد که اشتغال کارخانه‌های تو از ۴۰ هزار به ۸۰ هزار کارگر خواهد رسید.»

آقای کوچ (بزر وزن موج) به آن صنعتگر ایرانی می‌گوید «هنوز هم وقتی یاد آن دیدار می‌افتم، بدنم می‌لرزد و باور نمی‌کنم که اردوغان چنین رفتاری با من داشته است.»

آری سکنداران اقتصاد ایران، این است معنی حکمرانی در اقتصاد. این است معنی حکومت توسعه‌خواه. این است معنی حمایت از بخش خصوصی. ترکیه بی جهت در سه دهه اخیر چنین اوج نگرفته است. به بخش خصوصی‌مان اعتماد کنیم و نخواهیم در حوزه سیاست مطیع ما باشد. فقط بگذاریم او وظیفه خودش را به‌خوبی انجام بدهد. اگر او را از سیاست «خراج» کنید، او از اقتصاد «خروج» خواهد کرد.

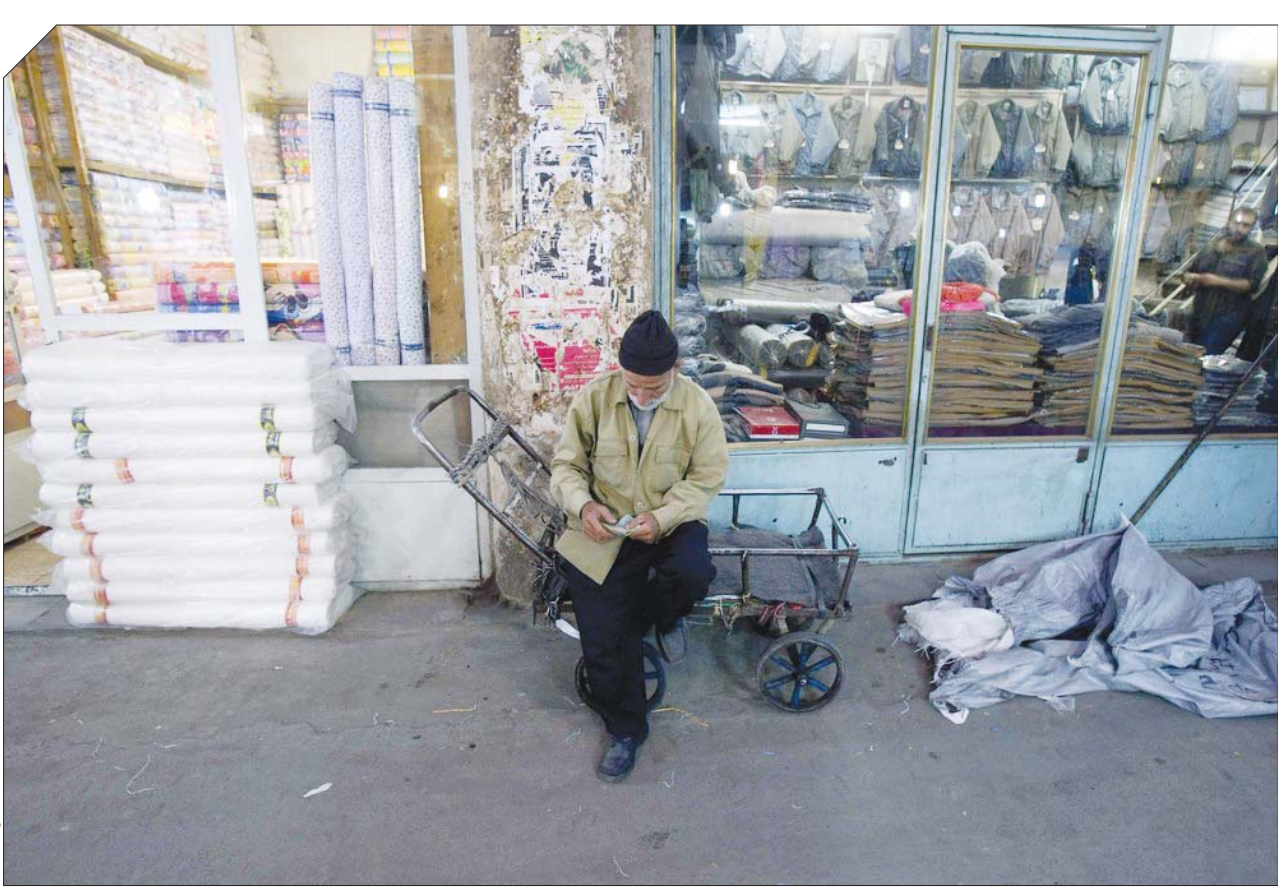
محصولات تجاری و سواری بهمین در اصفهان نمایش داده می‌شود

گروه بهمین با حضور در ششمین نمایشگاه بین‌المللی و تخصصی حمل‌ونقل عمومی و ترانزیت خودروی استان اصفهان جدیدترین محصولات خود را در معرض دید علاقه‌مندان می‌گذارد. در این دوره از نمایشگاه جدیدترین محصولات تجاری گروه بهمین عرضه خواهد شد. گروه بهمین در حوزه خودروهای تجاری کشنده امیباور BD۵۰۰، کامیون فورس ۶تن خاوبادر با کاربری ایزوله، کامیون فورس ۸،۵تن خاوبادر، کامیون BD۳۰۰ با کاربری چادری و کاربری کمپرسی، کامیون فورس ۱۲تن، کشنده G۹، FAW۴۶، واکاپرا در معرض دید علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت. همچنین در دسته خودروهای شهری گروه بهمین اتوبوس شهری ۱۸متری، مینی‌بوس پگاسوس و ون باری اینترودر را به این نمایشگاه

نگاهی به کشمکش‌های لفظی مدیران دولت قبل و کابینه فعلی بر سر اقتصادی که رنگ رخسارش را کم و بیش با هم ساخته‌اند

جدل بدون حاصل

نویخت: با انتشار ۳۱۱.۵ هزار میلیارد تومان اوراق مالی، دولت سیزدهم در کمتر از دو سال بیش از هشت سال فعالیت دولت‌های یازدهم و دوازدهم، انواع اوراق مالی برای کسب در آمد منتشر کرد

شرق: چشم‌انداز مذاکرات احیای برجام کدرتر از همیشه به نظر می‌رسد و ایران در فهرست ۱۰ کشور جهان با بالاترین نرخ تورم جای گرفته است. برخلاف اخبار نادرستی که از سال ۱۳۹۹ تاکنون بر خروجی رسانه‌ها قرار گرفته، پول‌های بلوکه‌شده ایران در کره جنوبی و عراق به کشور نرسیده و این روزها مسئله طرح شکایت از کره جنوبی و تهاثر برق و گاز ایران با نفت خام و نفت کوره عراق مطرح شده است. همچنین دولت برخلاف وعده‌های انتخاباتی نتوانسته در پروژه ساخت چهار میلیون مسکن برای مستضعفان موفق باشد.

از آن سو، صنایع نه‌تنها با فقر سرمایه‌گذاری خارجی مواجه شده‌اند، بلکه ارقام خروج سرمایه از کشور درخور توجه است و زیرساخت‌های تولید با ناترازی انرژی و اختلالات گسترده در شبکه اینترنت مواجه شده است. به‌جز این، کسب‌وکارها با پلمب گسترده به بهانه کشف حجاب مشتریان و کارکنان مواجه شده‌اند. این مسائل باعث شده مسئولان دولت گذشته زبان به کنایه بکشایند؛ کنایه‌هایی که البته از سوی دولت و رسانه‌های حامی آن بی‌پاسخ گذاشته نمی‌شود. مسئولان کابینه حسن روحانی با طعنه و کنایه می‌گویند «دیدید که راه از مذاکره می‌گذرد؟» و متولیان کابینه سیزدهم همچنان اصرار دارند که با تحریم هم امورات کشور با موفقیت پشت سر گذاشته می‌شود.

در این بین، کارشناسان اقتصاد معتقدند مشکلات اقتصاد کشور ریشه‌دارتر از این حرف‌هاست و تحریم، ناکارآمدی دولت‌ها و تصدی‌گری دولت در اقتصاد، رفته‌رفته وضعیت را به بروز ابرچالش‌هایی مانند بحران آب، معضلات بزرگ شبکه بانکی و چالش صندوق‌های بازنشستگی و… کشانده است.

استقراض هشتاد‌هنده دولت سیزدهم

کشمکش کلامی بین کابینه حسن روحانی، رئیس‌جمهوری سابق و کابینه ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری فعلی بالا گرفته است. حالا در شرایطی که وزارت نفت بارها اعلام کرده در تحریم، نفت را به‌خوبی صادر می‌کند و پول آن برمی‌گردد، محمداققر نویخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه کابینه حسن روحانی، به استقراض هشتاد‌هنده از آژینگان اشاره می‌کند که نتیجه آن زمین‌گیرکردن منابع مالی دولت‌های آینده است.

دولت روز شنبه اعلام کرده بود قرار است یکشنبه هشتم مرداد در اولین مرحله ۳۵ هزار میلیارد تومان اوراق دولتی را برای مظنه‌گیری روی میز فروش بگذارد.

این موضوع در حالی رخ می‌دهد که دولت سیزدهم تاکنون در مجموع ۳۱۱.۵ هزار

میلیارد تومان در آمد از محل فروش اوراق در بازار سرمایه به دست آورده است که حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان از این مبلغ از مرداد ۱۴۰۰ تا پایان اسفند ۱۴۰۰ شناسایی شد و ۱۱۹.۳ هزار میلیارد تومان از آن در کل دوره ۱۱ماهه سال ۱۴۰۱ به دست آمده است.

این خبر واکنش محمداققر نویخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت حسن روحانی را به دنبال داشت. او در تویییت نوشت: «با انتشار ۳۱۱.۵ هزار میلیارد تومان اوراق مالی، دولت سیزدهم در کمتر از دو سال بیش از هشت سال فعالیت دولت‌های یازدهم و دوازدهم، انواع اوراق مالی را برای کسب در آمد منتشر کرد.»

البته این نخستین‌باری نیست که عملکرد دولت سیزدهم زیر ذره‌بین مسئولان دولت حسن روحانی می‌رود و نقدهای مداوم عبدالناصر همتی، رئیس سابق بانک مرکزی، به رفتارهای پولی و بانکی کابینه رئیسی حساسیت‌برانگیز شده و واکنش رسانه‌های نزدیک به اصولگرایان را به دنبال داشته است.

در اول مرداد سال جاری، همتی نسبت به چاپ پول توسط کابینه سیزدهم هشدار داد و در تویییت نوشت: «آقای رئیسی، ۲۶۶ هزار میلیارد تومان چاپ پول ظرف یک سال در دولت سیزدهم مایه نگرانی است، جدی بگیرید! کاهش شتاب رشد نقدینگی با هزینه سیستم ناتراز بانکی، یعنی پرداخت سپرده قانونی با اضافه برداشت بیشتر، فقط ریسک بانک‌ها را تشدید می‌کند. این روش، ظرفیت برگشت شتاب رشد نقدینگی در میان‌مدت را در بر دارد.»

در هفتم مرداد امسال هم محمداواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات دولت گذشته مانند روزهای پیش عملکرد عیسی زارع، وزیر ارتباطات دولت فعلی را زیر سؤال برد و با ادبیاتی کنایه‌آمیز در کانال تلگرامی خود نوشت: «فردی که از چاپ‌بودنش ناراضی بود به پزشکی مراجعه کرد و پرسید: چه بخورم که وزنم کاهش یابد؟ پزشک پاسخ داد: برای کاهش وزن باید نخوری. حالا داستان کیفیت اینترنت است؛ می‌پرسند چه کنیم که کیفیت ارتقا یابد، درحالی‌که برای بهبود کیفیت باید دست از یک‌سری اقدامات بردارند. بهبود کیفیت اینترنت نیازمند تشکیل کارگروه نیست، نیازمند انحلال برخی کارگروه‌های جدیدالتاسیس است.»

مقدمه‌چینی برای کارزار انتخاباتی

باین‌حال، انتقادهای متولیان دولت حسن روحانی از سوی متولیان دولت ابراهیم رئیسی بی‌پاسخ مانده است و گاهی رسانه‌های نزدیک به دولت فعلی، پاسخ‌های تندی برای منتقدان نوشته‌اند.

آنها عبدالناصر همتی را سلطان چاپ پول خوانده‌اند و برخی دیگر این نقدها را مقدمه‌چینی اصلاح‌طلبان برای شرکت در کارزارهای انتخاباتی دانسته‌اند.

در ۲۸ خرداد ۱۴۰۲ ایرنا و وب‌سایت خبری الف با اشاره به یک مصاحبه تلویزیونی عبدالناصر همتی، رئیس سابق بانک مرکزی، نوشته‌اند: «عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی دولت دوازدهم و کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰، یکی از جدی‌ترین منتقدان دولت کتونی و سیاست‌های اقتصادی آن بوده و مسئله «چاپ پول» همواره یکی از مهم‌ترین دستاویزهای او برای به چالش کشیدن دولت سیزدهم بوده است. او از دو سال گذشته تاکنون ادعا دارد که دولت اقدام به چاپ پول بدون پشتوانه می‌کند و یکی از ریشه‌های اصلی تورم موجود در کشور را به آن مرتبط می‌داند.

همتی در اردیبهشت امسال خطاب به رئیس‌جمهور نوشت: «آقای رئیس‌جمهور! تیم تبلیغاتی دولت شما مکرر اتهام سلطان چاپ پول زدند. امروز روز قضاوت است. آیا با همان روشی که دولت شما رایج کرد، نمی‌توان برای دولت سیزدهم از عنوان فوق سلطان چاپ پول استفاده کرد؟

حتما شما نیز امروز با کسب تجربه، به‌خوبی واقف شده‌اید که علت اصلی رشد پایه پولی، نه در بانک مرکزی، بلکه ریشه در سیاست‌های مالی دولت و آن هم عمدتا به خاطر تحریم‌هاست. البته تشدید اخیر آن به‌رغم کشایش‌های ادعایی در ناترازی پرداخت‌های دولت و ناکارآمدی‌هایی است که در تغییر وسیع تیم اقتصادی مشهود بود.»

اما همتی پیش از این و در پاییز ۱۴۰۰ مدعی شده بوده در سال‌های ۹۸ و ۹۹ (زمان ریاست خود) هیچ‌گونه پول بدون پشتوانه‌ای چاپ نشده است.

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت سیزدهم نیز هفتم مرداد ۱۴۰۲ در حساب توئیتر خود نوشت: «چند شب پیش توفیق عزاداری در هیئت یکی از کوره‌های آجرپزی حاشیه تهران را داشتم. پس از جلسه به درخواست آن عزیزان، جنددقیقه‌ای در پاسخ به وضعیت رسیدگی به مشکلات صحبت کردم. گفتم دولت و شخص رئیس‌جمهور شبانه‌روز و با تمام توان تلاش می‌کنند مشکلات را برطرف کنند. روایتی از دلسوزی رئیس‌جمهور نسبت به مشکلات به‌ارث‌رسیده و نحوه مطالبه امور از وزرا، به مذاق رسانه‌های لندنی و اشخاص همسو با دروغ‌پردازی آنها خوش نیامد، باز هم موجب عصبانیت آنها شد. دولت مردمی فارغ از این حواشی، با اتکا به مردم و همت جوانان از شهریور ۱۴۰۰ یبگیر حل بحران‌های گذشته است. تمرکز بر امور راهبردی، حل مسائل و مشکلات قدیمی و روی زمین مانده، برنامه‌محوری، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام که مردم بعضا تا ده‌ها سال معطل تکمیل آنها بودند، مسئولیت‌پذیری و دوری از حواشی از مهم‌ترین رویکردهای دولت در این حدود دو سال گذشته بوده است. با جایگزین‌شدن مدیریت جهادی و تلاش شبانه‌روزی به‌جای مدیریت خسته و دولت بی‌تفاوتی که تبلور ادب آن تا امروز هم در رسانه‌های حامی آن دیده می‌شود، قطعاً مشکلات ناشی از نزدیک به یک دهه معطل نگه‌داشتن کشور حل خواهد شد، ان‌شاءالله.»

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت، اخیرا با حضور در یکی از هیئت‌های تهران گفته بود: «وقتی کلابی که مورد نیاز مردم است گران می‌شود، آقای رئیسی از وزیر یا مدیر مربوطه سؤال می‌پرسد چطور توانستی شب را به‌راحتی بخوابی؟ من نتوانستم». عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات دولت سیزدهم نیز مهر سال گذشته به کنایه گفت که اینترنت در اعتراضات «قطع سراسری» نشده و مختل شده است.

برخی کاربران فضای مجازی هم در پاسخ به انتقادهای محمداواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات دولت روحانی، درباره کیفیت اینترنت می‌نویسند که سیاست‌های کلی درباره دسترسی به اینترنت در دولت‌های مختلف تفاوت چندانی ندارد و در زمان وزارت آذری جهرمی هم نه‌تنها بسیاری از پلتفرم‌ها از جمله تلگرام فیلتر شده و وام‌ها و تسهیلات فراوانی به پیام‌رسان‌ها و جست‌وجوگرهای بومی اعطا شده و تولید موبایل ایرانی در دستور کار قرار گرفته بود، بلکه در آبان سال ۹۸ روزهای متمادی اینترنت به صورت کامل قطع شد.

تشدید ابهام داده‌های اقتصادی

بنیاد امین اوصاف، کارشناس معتقدند مشکلات اقتصاد ریشه‌دارتر از این حرف‌هاست و تحریم، ناکارآمدی دولت‌ها و تصدی‌گری دولت در اقتصاد عامل بسیاری از گرفتاری‌های امروز است و باید برای حل این مشکلات چاره اساسی اندیشید. باین‌حال، دولت‌های گذشته و فعلی نه‌تنها درگیر کشمکش‌های لفظی شده‌اند، بلکه به جای پذیرش واقعیات و باقتن راهکارهای کارشناسی، بازی بسا آمار و دستاوردسازی و تولید شبه‌اطلاعات را به‌جای داده‌های واقعی پیش گرفته‌اند.

حالا در شرایطی که دولت مدعی ریزش قیمت مسکن، کاهش نرخ تورم و بهبود سایر شاخص‌های اقتصادی است، مدت‌هاست انتشار برخی آمارهای اقتصادی متوقف شده است.

در حال حاضر نزدیک به هفت ماه است داده‌های آماری بازار مسکن منتشر نمی‌شود. آخرین آمار بازار مسکن مربوط به دی ۱۴۰۱ است که میانگین قیمت هر مترمربع مسکن تهران حدود ۵۵ میلیون تومان اعلام شده بود.

به‌جز این، مرکز آمار ایران انتشار نرخ تورم را از بهمن سال گذشته تا فروردین متوقف کرد. علت توقف انتشار آمار تغییر سال پایه آماری از ۱۳۹۵ به ۱۴۰۰ بود. به این ترتیب با تغییر سال پایه آماری، می‌شود بدون آنکه بهبودی در وضعیت اقتصاد رخ داده باشد، تورم را کاهش نشان داد. دی‌ماه سال گذشته هم ایسا در گزارش به توقف انتشار آمار صنعت، معدن و تجارت از سوی وزارتخانه مربوطه اشاره کرد و نوشت که این آمارهای دوره‌ای از مرداد تا دی‌ماه ۱۴۰۱ منتشر نشده است. گذشته از این، دولت در ماه‌های گذشته تلاش کرده مانع انتشار قیمت‌ها در فروشگاه‌های آنلاین شود. در ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان اعلام کرد اعلام قیمت خودرو در فضای مجازی ممنوع شد. علاوه بر این، اعلام قیمت دلار آزاد در کانال‌های تلگرامی و سایت‌های خبری سال‌هاست با چالش مواجه است.

فشار دولت و رسانه‌های نزدیک به دولت برای ابطال نتیجه انتخابات اتاق ایران ادامه دارد

بزنگاه پارلمان بخش خصوصی

شرق: انتخابات پرماجرایی پارلمان بخش خصوصی با فشار دولت و رسانه‌های نزدیک به اصولگرایان در آستانه ابطال قرار گرفته است؛ موضوعی که از دیدگاه فعالان بخش خصوصی و فعالان صنایع بزنگاه کبان و استقلال

اتاق ایران توصیف می‌شود. حالا حدود یک ماه از انتخابات اتاق ایران می‌گذرد و حسین سلاح‌ورزی با رأی قاطع بیشتتر از نیمی از اعضای پارلمان بخش خصوصی و با فاصله زیاد از رقبای خود توانسته است کرسی ریاست را به دست آورد اما تلاش دولت برای دخالت در نتیجه اتاق ایران از نظر منفی حراست وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره برخی کاندیداها و از جمله سلاح‌ورزی شروع شد.

نظر حراست وزارت صنعت، معدن و تجارت اما با تأکید حقوق‌دانان و نهادهای ناظر انتخابات اتاق بازرگانی اهمیت تعیین‌کننده نداشت و به گفته آنها انتخابات در صحت و سلامت برگزار شد اما این باعث نشد که دست دخالت دولتی‌ها از نتیجه انتخابات پارلمان بخش خصوصی کوتاه شود و رسانه‌های اصولگرا و نزدیک به دولت شروع به سنگ‌اندازی و درخواست ابطال انتخابات کردند.

بهانه برخی از رسانه‌ها این بود که به زعم آنها رئیس فعلی اتاق ایران در صفحات شخصی خود از معترضان سال گذشته حمایت کرده است. باین‌حال بخش خصوصی بر نتیجه انتخاب خود پافشاری کرده و سلاح‌ورزی سفت و سخت در موضع خود ایستاد.

او در نشست خبری هفته پیش خود تأکید کرد که «از نظر ما انتخابات موضوعی تمام‌شده است. در انتخابات‌های صنفی و سیاسی حتی در انتخابات انجمن اولیا مربیان